

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 Egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

A fehér pálca.

A háboru az egészséges emberekre is nagy bajokat, nyomorúságokat hagyott örökségül. Hát azokra, akik a háboruból csonkán-bonkán kerültek haza? Akik életüket hazahozták ugyan a nagy pokolból, de épségüket, dologtehetőségüket embervoltuknak legértékesebb kincseit elvesztették a véres lutrián.

Akkoriban, a nagy ijedelmek idején, a polgári társadalom részéről ugyancsak hangzott a fogadkozás, hogy a háboru után tejjben vajban fognak fürödni azok, akik az otthonülők nyugalmat, vagyongyűjtését és egyéb érdekeit hősiiesen védelmezték a frontokon. Hova lett a részvét, hova tünt el a hála és elismerés? Új nemzedék nőtt fel, amely nem ismeri a hősök áldozatát, új felfogások keletkeztek, amelyek az egykoru nemzedék szívét is kiűtötték a háboru rokkantjai iránt.

De legyünk igazságosak, ne általánosítsunk.

Művelt országokban, jóérzésű nemzeteknél emberies törvények és intézmények pótolják azokat a mulasztásokat, amiket a rokkantak iránt a társadalom közönye elkövet. Hyen országokban egyes emberek részvéte

helyett a nemzet összessége vállalja és teljesíti a rokkantak megbusított életének enyhítését.

Itt-ott megható intézkedések történnek a háboru áldozatainak támogatására.

Ime, mi történt Magyarországon!

A kormány rendeletet adott ki, amely szerint ezután minden hadirokkant jelvényt viselhet. A jelvény előnyös megkülönböztetéseket biztosít viselője számára.

A vakok például ezután kezükben fehér pálccal fognak embertársaik között járni. Nagy jelentősége lesz ennek a fehér pálccának: mint fölkiáltó jel fogja figyelmeztetni az embereket arra, hogy a vak katona iránt súlyos tartozásuk van, amelyet

lépten-nyomon le kell róniok.

A fehérpálccás vak vitéz előtt tisztelettel utat nyit a sokaság. Ha nagyvárosok forgalmas uccáin kell áthaladnia, — amint képiünk mutatja — karon fogják a fehérpálccás katonát és odavezetik, ahová kívánja.

Templomban az első helyre ültetik, előadásokon díjfizetés nélkül vehet részt, hivatalok ajtója a leghamarább megnyílik előtte.

Ezzel és hasonló kedvezésekkel és

gyöngédségekkel igyekeznek enyhíteni azt a esapást, amivel a fehérpálcás vak vitézt a háboru sujfotta.

A fehér pálcza tehát Magyarországon a szeretet és a hála jelvénye. Vajha más országok is követnék a nemes példát, s ne a rideg közöny szurtos koldusbotját, hanem a szeretet fehér pálcáját adnák a háboru leg-szerencsétlenebb rokkantjainak kezébe.

Bizalom alapján!

Az Országos Magyar Párt kolozsvári ta-gozata közelebről tartotta meg tisztujító köz-gyűlését. A gyűlésen megjelent dr. gróf *Bethlen* György, országos pártelnök és beszámolt az elmúlt hónapok belpolitikai eseményeiről. A kolozsvári gyűlés ezzel az országos érdeklődés középpontjába került.

Gr. *Bethlen* György beszámolójának kez-detén rámutatott arra, hogy a választások ide-jén a magyarságot erőszakkal akadályozták meg akaratának tiszta kifejezésében. *Az or-szágos eredményeket meghamisították és kü-lönösen a Székelyföldön, mint pártunk elnöke személyesen is meggyőződött, a végletekbe me-nő erőszak érvényesült.*

— *Külsőleg elfojtva, erőszakosan megbi-lincselve* — mondotta gr. *Bethlen* György, — *büszkék lehetünk az eredményre, mert ez a vá-lasztás is egy 13 év óta alkalmazott módszer-nek újabb megnyilatkozása volt.*

Megkezdődnek a csalódások

Beszéde további részében gr. *Bethlen* el-mondotta, hogy a Párt vezetősége *Jorga* kor-mányra jutása után azonnal kérdést intézett a kormányhoz, hogy milyen kisebbségi poli-tikát óhajt a kormány folytatni? A Pártnak ezt a lépését annak idején a nyilvánossággal nem közölték, nehogy román részről elgáncsol-ják az eredményt. *Jorga* miniszterelnök akkor meglepően kedvező kijelentést tett a Magyar Párt kiküldöttei előtt. A kijelentésből a Ma-gyar Párt vezetősége méltán remélhette, hogy a magyarság kisebbségi helyzetében nagy ja-vulás fog beállani.

Azonban rövid idővel a kormányelnök ki-jelentése után a pártot a csalatkozások egész sorozata lepte meg. Kiderült, hogy a kormány nem akar könnyíteni a magyar kisebbség sor-sán. Sőt mindjárt a kormányzás kezdetén az

új érettségi törvénnyel hátrányos helyzetbe juttatta a kisebbségi tanulókat.

Miért kell kitartani a gazdag Bukarestet?

A *Magyar Párt*, miután meggyőződött, hogy a kormány megígért, jóindulatu magatar-tása nem vehető komolyan, a felirati vita során tartózkodó magatartást tanusított. *Azt azon-ban bejelentette a Magyar Párt, hogy minden olyan törvénykezdeményezést, amely a gazda-sági életet van hivatva könnyíteni, támogatni fog.*

Gróf *Bethlen* György rámutatott arra a veszedelemre, amelyről lapunkban már meg-emlékeztünk. Bukarest város költségeinek fe-dezését jórésben az ország összes községei és városai fogják viselni olyan módon, hogy jö-vedelmük 5 százalékát Bukarest javára kell átengedniök. Valósággal jobbágy községeket fognak létesíteni ilyen módon, — mondotta *Bethlen* György, — hogy a fővárost pénzzel elláthassák!

Egyenlő mértékkel!

A tervbevett pénzügyi intézkedésekre vonatkozólag gr. *Bethlen* György bejelentette, hogy bármennyire is népszerűtlen a *Magyar Pártra* nézve, a párt csak olyan törvényt fo-gadhat el, amelyik nem sérti egyik társadalmi osztály érdekeit sem. Tehát, ha a kormány meg fogja alkotni a mezőgazdasági adósságok rendezéséről szóló törvényt, abban gondos-kodnia kell arról, hogy az ipar és kereskede-lem, továbbá a betétesek és részvényesek ér-dekei is meg legyenek védve. Például felhozza, hogy a falusi hitelszövetkezetek 330 millió, a szövetkezeti központ pedig 25 millió lejnyi összeget gyümölcsöztetnek a kis emberek va-gyonából. Nagy nemzeti veszteség volna te-hát, ha a mezőgazdasági adósságok rendezésé-ről szóló törvény csak egyoldalú érdekeket venne figyelembe. Ennek a kérdésnek az is-mertetésénél kijelentette a Párt elnöke, hogy a tervbevett törvény csak akkor hozhat áldást, ha az állam hordozza a terheket s reánk ma-gyarokra nézve pedig csak úgy van jelentősé-ge, ha a magyarok is részesülnek előnyeiben.

Kifejtette gr. *Bethlen* György, hogy a le-szállított költségvetésnek sok hibája van. Hi-báztatja a kormánynak azon intézkedését, hogy a lelkészek illetményeit és a nyugdíja-sok járulékait méltánytalanul leszállította.

Kijelentette, hogy a lelkészek éppen olyan fontos szervei az országnak, mint a katonaság. Nem szabad tehát koldusbotra juttatni őket!

Bizzunk önmagunkban!

Beszéde végén megállapítja gróf Bethlen György, hogy míg a többi pártok nagy belső egyenetlenségekkel küzdenek, a magyarság belső erői ma is érintetlenek. A magyar öntudat, hogy a vérségi kötelék parancsát kövessük, biztosítani fogja fennmaradásunkat. Aki nem hallgat a vérségi kötelék szavára, önmagát végzi ki, mert az összetartás szabja meg a nemzetek fennmaradását.

— Az el nem képzelt sulyu bajok között ne veszítsük el önbizalmunkat, hiszen őseink

voltak már sulyosabb helyzetben is. Küzdjünk a jövőért.

— Ehhez a küzdelemhez felajánlom a Magyar Párt vezetőségének munkáját, de ne kívánjanak tőlünk lehetetlen dolgot, mi csak azt ígérjük, ami meg is valósítható. Kérem támogasson mindenki bennünket ebben a munkában. *A támogatást a bizalomban látom és köszönöm a tízéves bizalmat, —* mondotta beszéde végén gr. Bethlen György.

Végezetül a Magyar Párt nevében a gondviselés iránt eltelt bizalommal kívánt boldog ujesztendőt a romániai magyarságnak, öregnek, fiatalnak, férfinek és asszonynak egyaránt.

KÜLFÖLD

India felujult válsága. Végeredményben a hosszú ideig tartott londoni tanácskozások sikertelenül maradtak. Nem a tanácskozó felekben volt a hiba. Mindkét fél a legnagyobb igyekezettel törekedett megértésre s a legtöbb kérdésben sikerült is a megegyezés. Ami a kudarcot okozta, az az indiai viszonyok hihetetlen bonyolultsága. Ezt nem tudták kibogozni: az indusok közötti sok ellentétet s azokat a még mélyebbre hatókat, amelyek indust és mohamedánt egymástól elválasztanak.

Igy Gandhi hazament, az angolok nagy tiszteletétől kísérvé. Hálás is ezért s általában azért a bánásmódot, amiben része volt. Angliában. Háláját s szeretetét az angolok iránt saját népe előtt is kifejezte, amikor hazatért. De otthon megint arra az utra lépett, amely évekkel ezelőtt a börtönbe vezette: változatlan kitartással követeli India teljes függetlenségét s tiltja népét az angol áruk vásárlásától. Igy, alig néhány heti otthonléte után, megint börtönbe került, loghivobb

követőivel együtt. Ez a börtön tisztességes őrizet. Mégis érthető, hogy a végletekig elkeserítette Gandhinak különben nagyon megfogyatkozott számú híveit, úgy hogy egyes vidékeken véres összetűzések voltak köztük valamint az angolok s a velük tartó indus pártok között.

Angliában az indiai alkotmány munkálatai tovább folynak, még pedig indiai résztvevők segítségével, mert az angol kormány ezt a kérdést feltétlenül rendezni akarja. Ugy, hogy India minden kívánságát lehetőleg kielégítse, de megóvja a saját jogos érdekeit is. Ez talán fog is sikerülni. De nagy kérdés, hogy mennyi időre.

A német tartozások. Éles ellentét van ebben a nagy fontosságú kérdésben Anglia és Franciaország között. Franciaország elsősorban a jóvátételi adósságok megfizetését követeli, míg Angliának a német iparnak adott magán kölcsönök visszafizetésére volna szüksége, hiszen mostani pénzügyi bajai jórészt onnan származnak, hogy Németország a nyár eleje óta jóformán fizetésképtelen. Fran-

ciaország — a világ aranyától elhalmozva — kezdetben nagyon fölényesen viselkedett Angliával szemben, de most már ő is érzi az angol nehézségek hatását: elmaradtak Franciaországból az angol látogatók százezrei. Üres Páris, üres az örök tavaszban élő dél-francia tengerpart s nincs forgalma a francia fényüzési iparnak. Ennek a már rohamosan növekedő munkanélküliségben is megmutatkozik a hatása. Ezért a francia kormány sem zárkózik el mereven a jóvátételi fizetések rendezése elől, mint eddig. Talán már ebben a hónapban összeül az angolokból összehívott tanácskozás Svájcban s hogy erre a francia kormány a megegyezés komoly szándékával megy, kitűnik abból, hogy a francia külügyminisztérium legnagyobb befolyású osztályvezetője, Berthelot Londonba utazott az előzetes tárgyalások megtartására.

A dunai államok sorsa. Amint előző számunkban megírtuk, az a francia kormány terve, hogy a dunai államok olyan gazdasági szerződést kössenek, amely alkalmas legyen a hihetetlen mértéket öltött gazdasági nyo-

moruság enyhítésére s talán megoldására. Ebből a célból Ausztria, Románia, Magyarország, Csehország, Szerbia s talán Bulgária bevonásával tárgyalást tartanak ez év tavaszán Párisban. Hogy ezeknek a tárgyalásoknak meg legyen a mindnyájunktól kívánt jó eredménye, az elsősorban Franciaország magatartásától függ.

Békében Oroszországgal. Franciaország után Lengyelország is megkötötte a meg nem támadási szerződést Oroszországgal s ha meg lehet a szovjetben bízni, három éven át ebből az irányból veszedelem nem fenyegeti. Nemsokára a román és az orosz kormány megbízottjai fognak egy hasonló szerződés megkötéséről tárgyalni a Keleti-tenger mellett fekvő Ri-

ga városában. Megeshetik, hogy ez a tárgyalás is eredménnyel fog járni. Erre biztosíték a francia kormány közbenjárása. Tehát három évre elhárul fejkünk felől a szovjet-támadás veszedelme. De Besszarabia elcsatolását az orosz kormány ezuttal sem fogja elismerni.

Feszültség Amerika és Japán között. Amerika eddig sem volt jó viszonyban Japánnal. A japán nép nagy szaporasága s az ebből származott nagy mértékű kivándorlás már régebben kormány intézkedésekre kényszerítette saját nyugati területének megvédésére és nem nézte jó szemmel a japánok mandzsuriai előretörését sem. Most, éppen ezen a területen, japán katonák egy amerikai konzult

megverték. Az amerikai kormány azonnal elégtételt kért s meg is kapta, a legteljesebb mértékben. Ez az eset azonban sehogy sem alkalmas a régi keleti feszültség enyhítésére.

Olasz bombamerényletek — Amerikában. Az Amerikában élő olasz hivatalos személyek címére az olasz forradalmárok a karácsonyi és újévi ünnepek alkalmából postacsomagokban rejtett bombákat küldöttek. A bombák egy része a postai kezelés közben felrobbant s több postai alkalmazott halálát okozta. Így a gyanusnak mutató csomagokat kellő óvatossággal mind átvizsgálták s hatvannál több bombát találtak. Az amerikai rendőrség nagyszabású intézkedéseket tett a merénylők kikutatására.

Erdély asszonyaihoz.

Régóta látom és hirdetem is a Magyar Nép hasábjain, hogy *be kell rendezkednünk a pénztelenségre.* Tudomásul kell vennünk, hogy *nincsen és nem lesz pénzünk,* tehát úgy kell intéznünk a dolgainkat, ahogyan elődeink intézték, mielőtt el nem terjedt a mai szerencsétlen gazdasági rend szivtelen bálványának: a pénznek imádata, az addig boldog jólétben élő bérces Erdélyországban. De egyedül csak rajtatok mulik, Erdély asszonyai és leányai, hogy megszokhassuk a pénztelenséget, mert *a ti lemondásotok és szorgalmas kezeitek tehetik lehetővé a pénz kiküszöbölését* életszükségleteink egyik-másik teréről. Ezért hivlak segítségül titeket ezekben a nehéz erdélyi napokban és megtanítalak: mi módon enyhíthető a pénztelenség.

Az erdélyi magyar gazdacsalád készpénz kiadásainak javarészét *a ruházatközlési kiadások teszik ki.* Persze, mert bolti rongyokban járnak a legtöbben. A boltos pedig pénzért adja a rongyot és a ti keserves verejtékkel szerzett pénzeteket Csehországba, Ausztriába küldi, hitvány cifra portékáért. Mit vesz tőled erdélyi magyar testvérem az a német, vagy poljác

gyáros? Semmit a világon! Így aztán folyton csak kimegy az erdélyi magyar vagyon, a csengő arany (van esze a külföldi gyárosnak, hogy csak aranyértékű pénzért adjon árut) és hitvány rongyot kapsz érte cserébe. Ez hamar elszakad és lerongyosodsz, míg a te pénzeden elgazdagodott gyáros százezres bundába öltözteti a szeretőjét és csillogó gyémántot huz dologtalan kezére, dologtól reszelős két kezed munkájából. Azért csempészték be a külföldi divatot az osztrák világban, hogy akkor is rabszolgája és adófizetője légy Bécsnek, amikor már semmi közünk hozzá. Ezen csak úgy lehet segíteni, ahogyan az indiai nemzeti apostol tanítja: *nem szabad gyári ruhaneműt venni! Erdély nőinek csak erdélyi szőteményt szabad magára venni!* Ne csináljanak nekünk többé divatot mások! A bécsi módi nem nekünk való! Az enyhe nyugati éghajlat és az ök mutogatós természetüknek megfelelően a batiszt-kombiné, de mit keresnek az ilyen éppen csak szerelemre, de egyébre nem jó holmik az erdélyi fehérmépen? *Megveszi benne előbb-utóbb az Isten hidege.*

Milyen szép az ősi viselet! Aki látta a csik-somlyói ezer székelly lányt, soha sem feledi el!

Nagy lemondásra szólítottak fel Erdély asszonyai-leányai. A külföldi rongyról való teljes lemondásra. Ne csak divathóbort legyen a háziszöttek, hanem komoly népművelő való-ság. Ha itthon marad az a sok pénz, melyet idegen holmikért kiadtunk, egyszerre nem lesz olyan keserves a pénzhány. Nagy dolgot kér tőletek az erdélyi magyarság, de nagyobb dol-golt kiállani a várfalakra, a forróvízes edénnyel és meghalni ellenséges nyiltól, em-bereitek oldalán, mint annak idején is megtet-

ték az ősanyáitok. Nektek csak a mai divatról kell lemondanotok, a szebbért és jobbért, me-lyet magatok tudtok teremteni. Megindítani hát a mozgalmat falunkért a háziszöttekhez való visszatérés, a gyári holmi bojkottálására! Kattogjanak a szövőszékek a kunyhótól a nagyuri házig és viruljon ki újra a szép er-délyi viselet asszonyaink-leányainkon, mint kikeletkor a virágcsokor. Menten eltűnik a gond férfaink homlokáról, — lesimitják on-nan a drága, dolgos erdélyi asszonykezek!

Dr. Cseh Sándor.

Belpolitikai hírek

Vásárhelyi Jánost választotta meg elnökül a Magyar Párt kolozsvári tagozata. Lapunk más helyén méltatjuk gr. Bethlen Györgynek a kolozsvári tago-zat tisztújító közgyűlésén el-hangzott beszédét. A tisztújító közgyűlés a kolozsvári tagozat elnökül egyhangu lelkesedéssel Vásárhelyi János, református püspökhelyettest választotta meg.

Ne ülünk fel az ámitóknak. Bukarestben, magukat magyar-nak és demokratának nevező politikusok új politikai pártot alakítottak „Romániai Magyar Gazdasági Szövetség“ címen. Az új politikai párt háta mö-gött románok állanak, akik a mozgalmat a magyarság rová-sára akarják kihasználni. Fig-yelmeztetünk tehát minden igaz magyar embert, ne üljön fel az ámitóknak, mert sikert és boldogulást csak az összetar-tásból fakadó, osztatlan ma-gyar erőből remélhetünk!

Vajda Sándor újévi üdvöz-lete. Az erdélyi románok vezére, akinek Nagyrománia megterem-tésében jelentős szerepe volt, egyik kolozsvári román újság-ban feltűnést keltő újévi üd-

vözletet intézett párthíveihez. Újévi cikkéből a következőket emeljük ki:

— Az erdélyi és bánági embe-reknek minél több üldözést, bántalmazást és megcsufolta-tást kívánok. Tegyétek ki őket hivatalaikból, a képzeteket mellőzzék a kinevezéseknél, a termőföld holdja után fizesse-nek hektáradót a földművesek, a tisztviselők és nyugdíjasok ne kapják meg illetményeiket, a bankokat tegyétek tönkre és alkalmazottaikat vessék ki az utcára, a betétesek és részvénye-sek veszítsék el verejtékes éle-tüknek minden eredményét. A nőket a magánjogi egységesi-tés révén fokozzák le kiskoru-akká. Lehet, hogy így majd a hazafias holdkórosok (püspö-köktől le a bocskorosokig) sen-kit sem ámithatnak többé a ro-mán „testvériség“, „nemzeti egység“, „felsőbb érdekek“ ha-zug jelszavaival. Lehet, hogy így majd eljön az idő, amikor a gyengéket már nem lehet meg-zavarni azzal, hogy csak hall-gassanak és szenvedjenek, bár-mennyire elnyomják és kino-zák is őket. Elvégre így bántak eddig is az összes román politi-kai pártok Erdéllyel és a Bán-sággal: hadd kezeljék hasonló-képpen a jövőben is, amíg majd

az állampolgári öntudat nem fejlődik odáig, hogy az össze-tartás égető szükségét megére-zve, magát fel nem szabadítja.

Meghalt az igazságügyi mi-niszter. Hamangiu igazságügyi miniszter váratlanul meghalt. Az igazságügyi minisztert szívrohamból ölte meg. Az el-hunyt miniszter volt a romániai törvényegységesítési terv zászló-hordozója. Ki akarta terjeszteni Erdélyre is a regáti törvények érvényességét s csak a közvéle-mény általános felzudulásán mulott, hogy a tervből nem lett valóság.

Egy évig nem neveznek ki új köztisztviselőket. A pénzügyi helyzet könnyítése végett, kor-mány-intézkedésre egy évig nem fognak egyetlen köztiszt-viselőt sem kinevezni és előlép-tetni. A megüresedett helyeket helyettesítésekkel fogják betöl-teni.

Megszigorították a globális adó kivetését. A globális adót tud-valevőleg a multban csak azok-nak kellett fizetniök, akiknek 20 ezer lejen felüli tiszta jöve-delmük volt évente. Ezt az ala-pot a törvényhozás leszállította és azokra is fognak globális adót kivetni, akiknek évi 20 ezer lejnél kevesebb tiszta jöve-delmük van.

Goga-kormányt jósolnak. A bukaresti újságok azt a valószínűtlennek látszó lehetőséget hirdetik, hogy tavasszal Goga Octavian fog kormányt alakítani. Hír szerint Goga és pártja szakítani fog Avarescuval és az Avarescu-párttal, hogy kormány-alakítás esetén a Goga-párt teljesen szabadon intézhesse a kormány-alakítás ügyét.

A francia bark kíségti Romániát pénzzavarából. Bukaresti híradások szerint a kormány kiküldöttei és a francia jegybank között megegyezés jött létre. Az egyezés értelmében Románia nagyobb kölcsönt fog Franciaországtól kapni. Argetoianu pénzügyminiszter, aki jelenben Párizsban folytatja a kölcsöntárgyalásokat, állítólag azt a tudósítást küldötte a román kormánynak, hogy Franciaországtól Románia 3 milliárd lej kölcsönt kapott.

HÍREK

Tovább erőszakoskodnak a **Katholikus Státus ügyében.** Közülük lapunkban, hogy a román kath. Státus intézménye ellen a román kormány sorozatos támadásokat indított. A kormányt úgy látszik nem győzték meg a Státus vezetőségének érvelési és minden eszéköt megragad, hogy a Státus létét veszélyeztesse. Közelebbről Colfescu kolozsvári főügyész maga elé idézte a Státus vezetőségének tagjait, Balázs András prelátnak kanonokot, státusi referenset, Gyárfás Elemér szenátort, a státus világi elnökét és dr. Jánossy Béla státusi titkárt. A megidézett vezetőkötől, a magyarok iránt ellenséges magatartású ügyész, a Stá-

tus belszervezetere vonatkozó, jelentéktelen dolgokat kérdezett.

A „Magyar Nép“ ünneplése. Meleg ünnepségek keretében ünnepelte meg Kolozsvár művelt, magyar társadalma a „Magyar Nép“ iennállásának 10 éves évfordulóját. Az ünnepségek társasvacsora keretében folyt le, amelyen 120-an vettek részt. A résztvevők között ott láttuk a magyar egyházak, a Magyar Párt képviselőit és a kolozsvári magyar társadalom színe-javát. Az ünnepségen sok felköszöntő hangzott el. Az összes felszólalók kiemelték azt a tényt, hogy a „Magyar Nép“ 10 éves fennállása alatt nagy önfeláldozással dolgozott az erdélyi magyar falvak előhaladásáért.

Megdrágult a váltó! A hivatalos lap most közölte a váltóürlapok bélyegilletékének emeléséről szóló törvényt. Az új törvény szerint a váltóürlapok bélyegilletéke megdrágult. Tízezer lejes váltókölcsönhöz eddig 33 lejes váltó ürlap kellett, ezután 40 lejes váltó kell.

Le akarták szurni Iorga miniszterelnököt. Iorga miniszterelnök autón Bukarestből Sinajába utazott. Utközben két román földműves az autó elé ugrott és kést rántottak elő, hogy a miniszterelnököt leszurják. A sofförnek gyors hajtással sikerült a veszedelmet megelőznie.

258 millió büntetés. Rothschild Sándor, gyalui szeszgyáros, titkos szeszfőzés miatt 258 millió lej pénzbírságra ítélték. A megbüntetett szeszgyáros természetesen nem tudja a hatalmas összeget kifizetni.

Kétféle elbánás. Sokszor irunk arról, hogy a regáti nyugdíjasok rendszeren kapják illetményüket, az erdélyi nyugdíjasoknak pedig 3—4 hónapos

FAISKOLÁK ES SZILLOUUVÁNYTELEPEK RT.
AMBROSI, FISCHER & CO.
AIUD. JUD. ALBA
ÁRJEJYÉK DUTALAN.

késéssel utalják ki nyugdíjilletményeiket. Az erdélyi nyugdíjasok egyesülete megállapította, hogy az állam 160 millió lejjel tartozik az erdélyi és bánáti nyugdíjasoknak. Hány család éhezik és fázik az állam könyörtelen magatartása miatt?

Nagy járvány pusztít a Nyikómentén. Székelykeresztur vidékén a gyermekek között halálos járvány pusztít. Több községben számos gyermek betegedett meg torokgyík (difteritisz) betegségben. A székelykereszturi körorvos már egy hónapja kért ojtóanyagot Bukarestből, hogy a járványt megfékezze. Kérését azonban még levélbeli válaszra sem méltatták. Tarcsafalván eddig 12 gyermek esett a halálos kór áldozatául. A körorvos ojtószert nélkül semmit sem tud tenni a pusztító járvány megakadályozására.

Gyilkosság Szászlónán. Merleanu Dumitru, szászlónai gazda részegfővel megtámadta régi haragosát, Baciú Teodort. Azt követelte Baciútól, hogy adja meg régi tartozását. Minthogy Baciúnak nem volt pénze, Merleanu dühében egy késsel szíven szurta. Baciú azonnal meghalt.

Feltámadt a halott. Solymosi Juli, betfalvi nő évek óta beteg feküdt. Nehány nappal ez előtt úgy látszott, hogy meghalt. A halottkém ki is állította róla a bizonyítványt. A rokonság készülödni kezdett a temetésre, a nő azonban estére magához tért és vizet kért. Csak néhány nap mulva halt meg igazában.

Halálra sebeztek a patkányok egy horvát kisgyermeket. Zsurman Szalava zágrábi munkásasszony lakásadónőjének gondjára bizta 5 hónapos kis gyermekét. A lakásadónő néhány pillanatra eltávozott bevásárolni. Mikor visszaérkezett a lakásba, a kis gyerek bölcsőjén egész sereg patkányt látott. A patkányok teljesen összerágták a kis gyermek kezeit, lábait és fejét. A szerencsétlen gyermeket halálos sebekkel szállították a kórházba.

Végzetes találkozás. Enyedszentkirályon Sutea Áron, gazda, örökös háboruságban élt a Tocaci családdal. A napokban Tocaci Péter és két fia szembe találtak Sutea Áronnal s valósággal szétdarabolták.

Letartóztattak Kolozspatán egy pénzhamisítót. A kolozsvári rendőrség tudomást szerzett arról, hogy egy patai, román földműves hamis 10 és 20 lejeseket gyárt. A rendőrség kiszállott, hogy a pénzhamisítót letartóztassa. A bűnöst rövidesen el is fogták Pantea Anania, patai román földműves személyében.

Zilahon a farkasok már a város belterületére merészkedtek. A Szilágymegyében elszaporodott farkasok Zilah város területére is bemerészkedtek. Egyik éjszaka a farkasok a Hidutcában két kutyát marcangoltak szét.

Rossz világ jár a bankokra! Bukarest egyik bankjába, az Eftimiu-bankba egyik éjszaka betörők hatoltak be. A betörők felfeszítették az összes páncélszekrényeket. Jellemző, hogy a szekrényekben összesen csak 2 ezer leut találtak.

Csodálatos eset. Amerika Cincinnati novii városában egy munkás építkezés alkalmával le-

esett a 14-ik emeletről. Esés közben többször a gerendákhoz ütdött és a végén talpra esve jutott a földszintre. A szerencsés esés után cigarettára gyújtott és visszament dolgozni a 14-ik emeletre.

Bár nálunk volna így! Az amerikai Gansvilleben két év óta nem vetettek ki adót. A város polgármestere kijelentette, hogy folyó évre sem vetnek ki adókat, mert a város pénztárában levő összeg elegendő a folyó évi kiadások fedezésére.

— Szívbetegeknek és értelemszedésben szenvedőknek a természetes „FERENC JÓZSEF” keserűviz használata könnyű és pontos bélműködést biztosít. Klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a FERENC JÓZSEF viz különösen agyvérzésre és gutaütésre hajlamos idősebb embereknek kitűnő szolgálatot tesz. A FERENC JÓZSEF keserűviz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Olvassuk a
„Magyar Nép”-et!

A „MAGYAR NÉP” kiadásában a következő hasznos és szórakoztató könyvek jelentek meg:

1. sz.	<i>Dr. Rajka László:</i> Szaváló könyv — — — —	L. 18
2. sz.	<i>Dr. György Lajos:</i> Históriaiás könyvecske — — —	L. 18
3. sz.	<i>Dr. Csűry B.:</i> Magyar lakodalom (vőfélykönyv)	L. 18
4-5. sz.	<i>Abonyi-Rass:</i> A betyár kendője — — — —	L. 30
6. sz.	<i>Egy mérnök:</i> A földmérés kis könyve — — —	L. 18
7. sz.	<i>Dr. Kristóf György:</i> Bokréta Jókai Mór műveiből	L. 18
8-9. sz.	<i>Benedek Elek:</i> Magyarok története — — (kifogyott)	
10-11. sz.	<i>Valló-Török:</i> A méhtenyésztés vezérfonala — —	L. 30
12-13. sz.	<i>Dr. Kántor Lajos:</i> Műkedvelők színműtára — —	L. 30
14. sz.	<i>Dr. Balogh Ernő:</i> A föld köpenyege — — — —	L. 18
15. sz.	<i>Maksay V.:</i> Műsor falusi műkedvelők számára —	L. 18
16. sz.	<i>Lampérth Géza:</i> Egy hold föld. Elbeszélések — —	L. 18
17. sz.	<i>Nagy Péter:</i> Három egyfelvonásos színmű — —	L. 18
18. sz.	<i>Benedek Elek:</i> Erdélyi regék és népmondák — —	L. 20
19. sz.	<i>Voinovich Bartóky:</i> Szivárvány, Zsuzsi. Bevezetéssel sajtó alá rendezte: Dr. György Lajos — —	L. 18
20. sz.	<i>Cs. Lázár László:</i> Mezőgazdasági útmutató. Első rész. Talajművelés és trágyázás — — — —	L. 18
21. sz.	<i>Nemes Elemér:</i> Daloskönyv — — — — —	L. 25
22-23. sz.	<i>Vásárhelyi János:</i> Egymás között — — — —	L. 30
24. sz.	<i>Sebesi S.:</i> Szép a Nyikó s a vidéke és más novellák	L. 20
25. sz.	<i>Földes Zoltán:</i> Az endrédi leányvásár és más elbeszélések — — — — —	L. 18
26-27. sz.	<i>Dr. Szász Ferenc:</i> Mindennapi kenyérünk — —	L. 30
28. sz.	<i>Kiss Menyhért:</i> Marosszéki atyafiak — — — —	L. 18
29. sz.	<i>Jakab Ödön:</i> Versek — — — — —	L. 20
30. sz.	<i>Kovács Dezsőné:</i> Petőfi Sándor és szülei — —	L. 18
31. sz.	<i>Cs. Lázár László:</i> Mezőgazdasági útmutató, II. r. Növénytermelés — — — — —	L. 20
32-33. sz.	<i>Dr. Vathy Elek:</i> A magyar szépirodalom története	L. 30
34-35. sz.	<i>Vásárhelyi János:</i> Az életből az életnek — — —	L. 30
36. sz.	<i>Finta Zoltán:</i> Jancsi és Juliska — — — —	L. 20
37-39. sz.	<i>Dr. Szász:</i> Tanácsadó gyümölcstermelők számára	L. 30
39. sz.	<i>Szondy György:</i> Allatok, virágok — — — —	L. 20
40. sz.	<i>Gyallay Domokos:</i> Második szavalkönyv — —	L. 18
41. sz.	<i>Dr. Balogh Arthur:</i> A kisebbségek védelme — —	L. 18
42. sz.	<i>Dr. Roska Márton:</i> Néprajzi feladatok Erdélyben	L. 18
43. sz.	<i>Szentimrei Jenő:</i> Halhatatlan mesék — — — —	L. 25
44. sz.	<i>Gyallay Domokos:</i> Hadrakelt emberek — — —	L. 18
45. sz.	<i>Domák László:</i> Szegény bolond — — — —	L. 18

Hogyan ápoljuk télen a kecskéket?

A kecskéknél a tél ezen szakában pihenés áll be. A tejelés mindinkább alábbhagy, míg egészen elapad. A takarmányozást és ápolást azonban nem szabad abbahagyni! Nyáron, mikor a természet bőven nyújtja a takarmányt, mikor a kecskék napközben a szabadban tartózkodnak és a napsugarak jótékonyan hatnak rájuk, a takarmányozás és ápolás könnyű dolog. Annál nehezebb télen! Első dolog a kecskéket a vemhesség idejében, nevezetesen az utolsó harmadban, okszerűen takarmányozni, hogy a szülés, mely a kecskéket nagy megpróbáltatásnak teszi ki, jól folyon le.

A kecske a szabadság barátja: szeret ugálni, ágaskodni, azért az istálló legyen minél nagyobb! Ha csak lehet, az állatot nem kell jászolhoz kötni, hadd mozogjon szabadon az istállóban, annál könnyebben fog elleni! A kecske gyorsan megfázik, azért óvni kell lég-huzamtól vagy nedvességtől. Szélesendes időjárásban ki kell eresztetni a kecskéket az udvarra. Tiszta, egészséges levegőről szellőztetés által kell gondoskodni, mert büzös, nyirkos levegőben az állat nem gyarapodik.

A kecskeistálló legyen *szellős, világos, meleg és száraz*. A szalmaalom idejében megújítandó, hogy a vemhes kecske állandóan melegen feküdjék, különben szenved az egészsége és időtlen szülés is beállhat. Ajánlatos az időnként sűrű oltott mésszel való fertőtlenítés, ezáltal tisztul az istálló levegője és távol tartjuk a kecskéktől a ragadós betegségeket.

Az egészség és az ellenállási képesség érdekében a test ápolását nem szabad figyelmen kívül hagyni. A bőrt naponta elővigyázattal, vakaróval és kefével alaposan meg kell tisztítani, hogy a tetű és a rüh el ne lepje a kecskét. A bőr a hosszú téli istállózás alatt sok izzadmányt választ el, a bőr likaesai betömődnek és a kecskének kellemetlen szaga támad. *Ez a szag a tejre is átterjed.* A körömöt is ápolni kell, mert a köröm télen a hosszú istállózás alatt gyorsan kinő. A túlnőtt szarut éles késsel, hátulról előre, ki kell faragni és a két köröm közötti piszkot is ki kell szedni.

A takarmányozásra nagy gondot kell fordítani. Romlott, dohos, dérverte takarmányt kecskével etetni nem szabad. A tulsok ivóvizet is ártalmára lehet a kecskének. Minthogy a vehem az anyaállat szervezetéből sok tápanyagot von el, azért jó lesz hetenként legalább is kétszer egy evőkanálnyi foszforsavas meszet a kecskék takarmányába keverni.

Ellés után vigyázni kell, hogy az anyaállat a szülep (magzatburkot) fel ne falja. Ha nehézségek mutatkoznak, ajánlatos minél előbb állatorvoshoz fordulni. A gyors segélykérés segített!

Aki azt állítja: él a kecske szűkebb viszonyok között is, annak azt felelem, hogy: *ki mint vet, úgy arat; ki hogy gondozza a kecskét, úgy látja hasznát!*

G. S.

Megint ígérik! Hír szerint a Nemzeti Bank 200 millió lej hitelt nyújtott a kormánynak, hogy a gabona szállítóknak járó, mázsánkénti 100 lej a külföldre vitt buza után a kormány kifizethesse. Most már harmadik ízben ígérik a gabona-prémium rendezését.

12 lej egy napszám Marostorda megyében. Marostorda megye egyes részein a nép olyan nagy nyomorban van, hogy a legalacsonyabb munkabérért is elmegy napszámba dolgozni. Rátosnya községben például egy napszám ára 12 lej. Ez az összeg nem elég egy ember napi

ellátására, de nem elég egy községes, állami beadvány okmánybélyeg költségének fedezésére sem. Hogy jusson akkor a népnek a drága ipari cikkekre orvosra és tandijra?

„MAGYAR NÉP”-et terjeszteni magyar kötelesség!

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK.

A jövődő.

Milyen lesz vagy milyennek kellene lennie a jövődőnek, az emberiség jövőjének? Ki az közülünk, aki olykor-olykor fel ne tette volna maga előtt ezt a kérdést és ne próbált volna feleletet adni erre a kérdésre? Néhány évtizeddel ezelőtt még boldog, kevély önbizalommal adtak feleletet erre a kérdésre. Jeles írók előszeretettel rajzolták meg az emberiség boldog, viruló fejlődésének diadalutját. Megjósoltak ragyogó felfedezéseket és leírták, hogy megelegedettebb az emberiség sorsa. Megrajzolták a jövő államának képét, amelyben majd teljes mértékben uralkodni fog a szociális igazság, helyes szabályozást nyer a munka és tőke viszonya és a tökéletes egyenlőség, szabadság és testvériség elve nyer akadály nélküli érvényesülést. Ma már épen az ellenkező hangulat, a sötét reménytelenség csüggedése nyert uralmat a szivekben. A csodálatos technikai felfedezések korszakában élünk és ime, igaz van annak az öreg, sokat tapasztalt papnak, ki azt panaszolja, hogy a rádió csodás közvetítésén keresztül naponként egyebet sem hall, mint sok-sok szomorú hírt a világot elborító sok szenvedésről, bajról és nyomorúságról. A legtöbb országban **elég széleskörűek a jogok**, de mindenütt élesebb az osztályharc, mélyebb az elégtelenség, keservesebb a megélhetés és kilátástalanabb a jövő. Ma már egyre győtrőbb a kételkedés kérdése: Vajjon várhatunk-e nyugodtabb, boldogabb időket és tekinthetünk-e reménységgel a jövő elé? Azonban mégsem szabad elfelednünk, hogy az emberiség legjobbjai mindig szent reménységet és áldott látomásokat hordoztak szivükben az emberiség előhaladásának dicsőséges céljáról, áldottabb jövődjéről. A lánglelkű próféta egy világról álmodott, melyben az ő nagyszerű látása szerint, nép népre fegyvert nem emel és hadakozást többé nem tanulnak. És ami Urunk Jézus tökéletessé tette ezt a reményt, amikor az ő isteni szeretetének hatalma által előálló új emberiség életét, mint egy nagy családnak életét rajzolta meg: „Ime az Isten sátora az emberekkel van és velök lakozik és azok az ő népei lesznek és az Isten eltöröl minden könnyet

az ő szemeikről és a halál nem lesz többé sem gyász, sem kiáltás, sem fájdalom nem lesz többé.“ A Krisztus gyermekei minden időben szivükbe hordozták ezt a felséges látomást az új égről és új földről.

Ma a jövőbe látó szép reményekkel szemben nagyon-nagyon kételkedők lettünk. Mi azonban mégis azt mondjuk, hogy a jobb jövőbe vetett hitet semmiképen sem nélkülözhetjük, sőt épen a mai időben van különösen nagy szükség arra, bátor és erős hitű emberekre. Hit által lesznek valóságok olyan dolgok, amelyek ugyan nem láttatnak, de amelyeknek mégis meg kell lenniök. Így volt ez mindig. Minden időben azok voltak az emberiségnek igazi jöltetői, legáldottabb munkásai, akik hinni tudtak abban a jóban, aminek meg kell lennie, de még nincs meg. Hittek eljövendő és megvalósítható eszményekben, melyeket a tömeg még nem látott és lehetetlennek tartott, de ők vallották, hogy azok az eszmények igen is megvalósíthatók, földre hozhatók. Hittek a tökéletesebb társadalmi rendben a bomlásnak idején. Hittek a testvéri szeretet csodatevő hatalmában, amikor az önzés és pártoskodás tartotta rabságban még a sziveket. Hittek a békeben, mikor a gyűlölet uralkodott. Hittek a betegek meggyógyításában, amikor még senki sem törődött velük.

Nem ok nélkül mondotta Jézus boldogoknak azokat, akik nem látnak és mégis hisznek. Nekünk nem szabad feladni a reménységet. Az általános levertség, kétségbeesés és reménytelenség napjaiban közöttünk is emberekre van szükség, akik nem a meghátrálás emberei, hanem a hitői és akik tudják, hogy a szeretet és önfeláldozás minden jótettje drága magvetés egy boldogabb jövődő számára. Nekünk is szivünkbe kell hordoznunk a zsoltáros ígértét: „Akik könnyhullatással vetnek, vigadozással aratnak majd, aki vetőmagját sirva emelve megy tova, vigadozással megy tova kévéit emelve.“ Ezzel a hittel és ezzel a reménységgel tekintsünk a titokzatos jövődő arcaiba.

Mulattató

IDEGEN VOLTAL.

Házatok is a legkisebb vala
a názáreti faluvégen...
S most: fönn lakol a magas égben.

Bölcsöd nem volt hófehér selymes,
Csak durva deszkáju hideg jászol...
S Te: minden kiseddel dalolva játszol.

Buzaföldetek nem volt a dombon
S ösvény mellette buzavirágos...
Ha szent kezed a kalászt letépte:
Rádszóltak érte —

Té nem sétálhattál számárháton,
De Tied a világ trónusa, látom!

Te vendégváró égi gazda:
Tekints reánk a földi rosszba!
Nézd, háztalanok mily sokan vannak:
Adj otthont az otthontalanoknak!

Érleljed a világ vetését...
Hívj minket el a fürge sarlókra,
Hogy ajkunkon Veled zengjen a nóta!

Éhezünk: vándorok, munkások, ácsok...
Adj Uram illatos lélek-kalácsot!

Hegyi Mózes.

A tél vándorai.

Erdély több vidékén, különösen a fenyves erdők alján, megjelentek a csonttollu madarak. A csonttollu madár egyéb neve muszka seregély, muszka veréb, boróka papagály, kontyos fenyőmadár. A régebbi tudományos irodalomban gyakran szerepelt selyemfarku locska néven.

A madár színe egészben vörösés szürke, a háton rendszeren sötétebb, a has felé világosabb. A has közepén a színezet fehérbe világosul. Farka és homloka vörösés barna. Alla, torka, szemsávja és szemöldökive fekete. Szárnya sárgával és fehérrel tarkázott. Legérdekesebb külső jellemvonása, hogy a rövid szárnytolla-

Csonttollú madár.

kon a fehér tollszár meghosszabbodott és p...
ros, pecsétviaszhoz hasonló csontlemezeket a...
kot. Öreg himeknél a fark tollain is vannak...
csontlemezek. Ezért hívják csonttollu madár...
nak.

A csonttollu madár hazája messze ész...
kon, az Északi Sarkkörtől északra fekvő vid...
keken van. Európa, Ázsia és Amerika sark...
vidéki részein otthonos. A sarkvidéki hata...
mas nyír és fenyves erdőkben költ. Táplálék...
bogyók és magvak mellett főképpen szunyoc...
gokból áll. A szunyogok ugyanis a sarkvidé...
kek nedves, ugynevezett tundrás, erdeiben mil...
lioni számban élnek.

Említésre érdemes, hogy a kínaiak...
csonttollu madarat fogságban is sikerrel tart...
ják. Ha a madár kalitkája hűvös, árnyékos he...
lyen áll, hosszú évekig él.

A csonttollu madár nem igazi vándor...
hanem kóbor-madár. Nagy telek idején, miko...
sarki hazáját hatalmas hóréteg borítja és...
dermesztő hideg lehetetlenné teszi, hogy ot...
kítartson, nagy csapatokban indul délibb v...
dékekre, táplálékszerzés céljából. Azon a terü...
leten, amelyen a régi Magyarország feküdt...
aránylag elég gyakori vendég. 1827-től 1927-ig...
68 télen jelent meg a csonttollu madár. 100 esz...

tendő alatt tehát váltakozva évente és két évente látogatta meg a régi Magyarország területét. Erdélyben a fenyves erdők tájain gyakran láttak csonttollu madarat az utóbbi évtized alatt.

Népies neve — kontyos fenyőmadár — is azt mutatja, hogy nálunk a havasaljakban tartózkodik; bogyókkal, főképpen pedig *borsikával* táplálkozik. Sohasem szokott november vége előtt megjelenni. Március elején pedig mindig visszavonul északi hazájába, hogy a kotlást megkezdje.

A csonttollu madár megjelenését összefüggésbe szokták hozni a tél zordságával. Bizonyos, hogy a madár csak akkor vonul hozzánk, mikor az északabra fekvő tájakon életlehetőségei megszűntek. Megjelenéséből *azonban nem lehet teljes biztonsággal arra következtetni, hogy telünk zord lesz.* Hiszen, amiért tőlünk északra, Lengyelországban és Oroszországban nagy hidegek uralkodnak, amelyek a madarat hozzánk verték, könnyen megeshetik, hogy nálunk nincsen és nem lesz szigorú, téli időjárás.

Azonban a télnek ez az érdekes és ritka vendége minden tekintetben érdemes arra, hogy megfigyeljük. A tudomány érdekében pedig nagyon kívánatos volna, hogyha olvasóink a madárra vonatkozó megfigyeléseiket bejelentnék szerkesztőségünknek, hogy azokat a márdartani intézettel közölhessük.

Gyalui Farkas anekdotáiból.

Ezeket az anekdotákat nem én csináltam, de hallottam, feljegyeztem és megírtam őket. Gy. F.

A malacok.

Bánffyhunyadon Török uramnak, aki egyébiránt örmény volt, két szép malacot adott Barcsay Domokos. Néhány nap múlva találkozik Barcsay az uccán Török urammal.

— No, hát mit csinálnak a malacok? — kérdi Barcsay.

— Azok annyit esznek, hogy megeszik a fejemet is.

Barcsay ijedten szól:

— Ne adjon nekik tököt enni, törökbuzát adjon, ahhoz szoktak.

A hagyaték.

Husz éves ifju volt Barcsay Domokos, mikor az öreg Kletyné, a nyolcvanéves főzőné megkérdezte tőle:

— Mit hagy reám, Méltóságos urfi?

— Az utolsó sóhajtásomat, — felelte a fiatal Domokos.

A képesítés.

Szilágyi Dezső egykori igazságügyminiszter híres volt gorombaságáról is, tudásáról is. Egyszer Barcsay Domokos egy bírót pártfogolt, egy táblabírói állásra.

— A jelöltedet nem nevezhetem ki, — mondja Szilágyi Barcsaynak nyersen, — mert megtudtam róla, hogy *részeges és goromba.*

— Nem baj az Dezső, — felelt Barcsay — *részegesebb nem lehet, mint én, gorombább pedig nem, mint te.*

Külön tálalás.

Egy vendéglőben levest hoztak Barcsaynak, aki a pincérnek nyájasan, szeliden szólt:

— Nézze kérem, a levesben légy van. *Most vigye vissza, nem is eszem ma levest. Jövőre pedig legyen szíves, külön tálalja nekem a legyet és külön a levest.*

A céllövés.

Szemere Miklós, a gazdag ember, Szentlőrincen a céllövés emelésére céllövő versenyeket rendezett, amelyekre sokan jöttek és vidáman éltek a bő ételekből. Barcsay is elment és mikor egy fiatal képviselő a versenyen nagyszerű eredményéről szólt, így felelt:

— Próbáljon meg Szemere celet lövetni *tokány nélkül, majd meglátja, hányan lesznek itt?*

Sürgős.

Zichy Jenő gróf ázsiai tanulmányutra készült, hogy őseinek, mint ősmagyaroknak származási helyét kikutassa. Egyik ujságban közzétette, hogy aki arravaló ember, vele akarna menni, sürgősen jelentkezék nála. Barcsay Domokos éppen Budapesten volt és hajnalban elolvastván ezt a felszólítást, siet Zichy Jenőhöz, aki alszik, de mert Barcsay sürgősnek mondja dolgát, felköltik.

Olvasásotok a „KELETI UJSÁG”-ot, Erdély magyar napilapját!

— Kérlek, én csak azt akartam neked kívánságodhoz képest jelenteni, — mondja a „fejedelem“ mentegetőzve Zichy grófnak, hogy semmi szín alatt sem mehetek veled Ázsiába.

Ezzel el is távozott.

Barsay érdemei.

A király, Tisza Kálmán előterjesztésére, főrendiházi taggá nevezte ki Barsayt. Illendőség szerint Barsay kihallgatásra jelentkezik a királynál, Budán és megköszöni. A király — szokása szerint feleli:

— Örvendek, hogy érdemeiért kitüntethetem.

Barsay sietve Tisza Kálmánhoz megy és beszélni kíván vele. Tisza azonnal fogadja.

— Nagyon leköteleznél, — mondja Barsay — ha szives volnál egy dologban felvilágosítani. Mondd meg nekem, mik az én érdemeim, amikért főrend lettem, hadd tudjam én is?

A malom.

Egy öreg kolozsvári ur feleségül vett egy fiatal, erőteljes színésznőt. Barsay sajnálkozva mondja:

— Kár volt. Egy véka buzája maradt még öröltetni. Ezért ugyan kár volt külön malmot építtetni. Hiszen más malmon is le lehetne járatni.

A zabszem.

Azzal vádoltak több országgyűlési képviselőt, hogy nem a saját termését adta el a hadügyminisztériumnak, hanem más termelőtől vásárolta és így inkább szállító volt, mint termelő. Valamelyik lap Barsay nevét is felemlítette. Barsay e sorok íróját, mint annyiszor, megállította az uccán, valamely jó ötlete meghallgatására:

— Egy kérésem volna. Legyen szives, küldjön a Budapesti Hirlapnak csak ennyit: „Barsay Domokos kijelenti, hogy ő a maga által termelt zabot adta el, de sajnálja, hogy

mindenik zabszemre nem üthette rá a pecsétjét.“

Táviratban küldtem el azonnal, meg is ment és az egész ország kacagott rajta.

Boldog házaselet.

A néhai szabadelvű pártban tementel armánykodás és marakodás volt, akárcsak minden egyik-másik pártban.

— Ugy vagyunk, mint az egyszeri házaspár, — mondta Barsay. — A férj eldicsekedt, hogy milyen boldog házaselete van. Munkor *frustokolunk*, a feleségem azzal kezdte, hogy a kávéscsészét a fejemhez vágja. Ha talál, ő örül, ha nem, én örülök. Nagyon boldogok vagyunk.

Barsay mint baka.

Egyéves önkéntes korában Brassó vidékén nagy hadgyakorlaton volt Barsay. Valamelyik altábornagy — talán Edelstein-Gyula — kifogásolta, hogy Barsay egyenruhája nem volt szabályos. Ezért büntetésül közönségbakaruhába kellett öltöznie az önkéntes úrnak. Így belehabarodott egy szakácsné. Barsaynak tetszett a tréfa is a szakácsné is. Munkor néhány nap mulva elbucszott tőle, a szakácsné jóféle libapecsenyét pakolt be neki, ő elfogadta. Végül a szakácsné egy ezüst pinculát (tiz krajcároost) is adott babájának. Elmár Barsay visszaadta.

— Ne haragudjék lelkem, — felelte a szakácsné, — de nincs több nekem, csak ez az ezüst pinculám.

Barsay most elfogadta és aranyba fofoalva viselte.

Az arckép.

Bengini Samu hentesmester volt Kolozsvárt, elnöke az iparosoknak és centumpárt vagyis városi képviselőknek tagja. Egyszer hentesmesterségének valamelyik jubileumára barátai lefestették arcképét, vagy ő maga festette meg, a Bengini terve és eszméje szerint. A kép leleplezésére Bengini nagy vacsorát

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadta
VÁROSRÓL VÁROSRÓL VÁROSRÓL VÁROSRÓL VÁROSRÓL VÁROSRÓL VÁROSRÓL VÁROSRÓL VÁROSRÓL VÁROSRÓL

adott a saját házában. A kép függönnyel volt letakarva, a nappali szobában (mert „szalon”-ja polgári embernek nem volt akkor). Vacsora végeztével a vendégek kivonultak a nappaliba és vidám hangulatban félrehúzták, vagy inkább levették a függönyt a képről. A festményen Bengini taglót emelt egy cimeres ökör feje fölé, melyet a művész ábrázolása szerint éppen lesujtani készült. A vendégek közt jelen volt *Karvázy* Árpád, kereskedő is, aki később irnok lett a városházán.

— No, mit szölsz hozzá, — kérdezte Bengini tőle, aki ismert, jókedvű élecs ember volt. *Karvázy* kritikus hangon, nagy komolysággal feleli:

— *A te arcképed a megszólalásig hü.* Csak azt nem értem, hogy miért akar téged bántani *az az ember?*

Szabad.

Teleki Döme gróf csipős, maró gunnyal tele, de elmés ember volt. Egyszer egyik hitelezője, váratlanul belép hozzája, egyszerűen rányitva az ajtót, lakásán. A gróf iszonyu dühbe jön és rákiált az uzsorásra, hogy azonnal tákarodjék.

— De kérem, Méltóságos ur, lejárt a váltója.

— Nem arról van szó, hanem arról, hogy maga kopogtatás nélkül mert hozzám belépni. Azonnal menjen ki és előbb kopogtasson.

A hitelező kimegy az ajtó elé és kopogtat.

— Nem szabad! — kiáltotta nagy hangon Teleki gróf.

Apróságok Adomák

A szőlő — rádiumtartalmú növény.

Ujabban a gyógyászatban sürűn alkalmazzák a rádiumot. A rádiumból kisugárzó fény gyógyító hatását nem lehet elvitatni s ezért általános feltűnést keltett Vernadsky, orosz vegyész megállapítása, hogy az összes szárazföldi növények nagymennyiségű rádiumot tartalmaznak. Rádium tartalom tekintetében különösen a szőlő tűnik ki. A szőlő-növény ugyanis tizszer annyi rádiumot tartalmaz, mint a többi növények.

Világítógáz gyártanak Dél-amerikában a kávéból.

Délamerikának nagy kávé termése volt és a termett kávé nem lehet értékesíteni. Ezért kísérleteket végeztek, hogy a kávéból világításra alkalmas gázt gyártsanak. Brazília fővárosában Rio de Janeiróban létesítettek egy gázművet, amelyikben a gázt kávéból fogják előállítani. Így braziliai fővárost kávé-gázzal fogják világítani. Szomorú ellentéte lesz ez a világhossz annak a gazdasági sötétségnek, ahova az emberiség napjainkban jutott!

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, esen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van.

Cs. S. Bihar. Pipereszappant úgy készítünk, hogy a rendes szappant ismét felolvasztjuk, kevés vízzel felhígítjuk és felfőzzük. Azután festékekkel és illatszerekkel színezzük és illatosítjuk. Kedveltebb illatszerek (többnyire éterikus olajok) fodormenta, keserümandula, rozsmaring, bergamott, róza, szegfű, vanília, levendulapor, fenyőszesz. Festéshez viaszszárgát és sáfránytinktúrát stb. használunk.

Cipőkrém a következő módon készíthet. 2 rész sárga viaszt és 1 rész stearint vízfürdőn 1 rész lenolajjal összeolvasztunk s hozzáadunk 6 rész

terpentint és 1 rész szitált aranyokkert. Az egészet most folytonosan keverés közben elgyitjük 11 rész nátronszappanoldattal s vízzel 30 súlyrésznyre kiegészítve, addig keverjük a tömeget míg teljesen kihül. A kész krém szélesszájű üvegekbe öntjük. Ez a cipőkrém sárga cipők fényezésére alkalmas. Ha fekete krém akar készíteni, tegyen bele valamilyen fekete festéket, legjobb a vízben oldható nigrozin. — A nigrozin festék ugyanis egyenletesen eloldódik az anyagban. Ha fekete cipőkrém készit, aranyokker festéket ne tegyen a cipőkrémbe.

B. Kolozsvár. Azt kérdezi, hogy Kolozsvár tengerszín feletti magasságában hány méter emelkedés után csökken a légnyomás 1 miliméterrel? Kérdésére a következőkben válaszolunk. A mellékelt kis táblázat mutatja, hogy különböző magasságokban milyen légnyomás felel meg a tengerszínén (0 méter) uralkodó 760 milliméteres levegő nyomásnak

0 méter	— —	760 mm
570	„ — —	707 „
1150	„ — —	658 „
1740	„ — —	611 „
2340	„ — —	567 „
2940	„ — —	526 „
3550	„ — —	487 „
4170	„ — —	451 „
4800	„ — —	417 „

Utolsó lehetőség! Vissza nem térő alkalom!

EGYMILLIÓS FŐNYEREMÉNY!

Harminc darab háromezres Ötszáz darab kisebb összegű
Tíz darab tízezes Tíz darab ötezes
Öt darab huszezes Két ötvenezres
nagy nyereséggel!

Református Kórházsorsjáték.

Ez az utolsó magánsorsjáték, amelyre még engedélyt bocsátott ki a román állam. Sietve vegyen tehát sorsjegyet a Református Kórházsorsjáték január 20-i húzására. — Sorsjegyiroda: Cluj-Kolozsvár, Str. Bratianu (Király-u.) 51.

Húzás január hó 20-án

A tengerszinen a légsulymérő 10 és fél méter emelkedés után esik egy millimétert, 5000 m. magasságban 21 méter emelkedés után, 8000 méter magasságban 32 méter után, 10.000 méter magasságban 42 méter emelkedés után, 5 km. magasságban a levegő nyomása éppen fele a tengerszinén uralkodó légnyomásnak.

A mi viszonyaink között átlag 25 méter magasság különbségre 2 milliméterrel emelkedik vagy esik a légsulymérő. Kolozsvár tengerszin feletti magasságban (350 méter) a nem igazított légsulymérő által mutatott levegőnyomáshoz körülbelül 30—33 millimétert kell hozzáadnunk, hogy a tengerszinére számított légnyomást megkapjuk.

G. I. Azt kérdezi, hogy tyukjaival feletheti-e sajtgyártásnál visszamaradt savót és a konyhahulladékokat, mivel azok sósak? Mint írja azt mondották Önnek, hogy a tyuk nagyon érzékeny só-mérgezés iránt. A következőket feleljük kérdésére. A savót és bármilyen sós ételt nyugodtan meg lehet etetni a

tyukokkal. Igaz, hogy a tyuk, mint általában a baromfiak, a só iránt érzékeny, de ilyen kis mennyiségben a só nem okoz bajt szervezetében. 15—30 gr. só ha egyszerre fogyasztja el a tyuk, feltétlenül halálos mérgezést okoz. A sómérgezés tünetei gyulladás a gyomorban, belekben és begyben. A száj és torok nyálkahártyában kivörösödnek majd görcsök, hasmenés és bénaulások közben az állat elpusztul.

B. S. Sok esetben lehetett tapasztalnom, hogy a *perupalzsam* 5%-os alkoholos oldata (Rp. Balsamperuv. 5.0, Alkohol 96%—95.0) igen jó eredményt adott hajhullás esetében. A fejbőrt szétfeszített ujakkal jól be kell dörzsölni. Eredményt inkább lehet elérni, ha előzőleg meleg vízzel fejmosást végzünk (esetleg Lux-oldattal) és utána alkalmazzuk az alkoholos perubalsamot. — Esetleg többször eredménytelen használat után a quarekezelést kell igénybe venni.

Dr. G. E.

Szerkesztői üzenet

A könyvnaptár expediciót tovább folytatjuk s előfizetőinknek, akik legkésőbb január végéig beküldik hátralékukat, könyvnaptárt feltétlenül elküldjük. Azoknak, akik január utolsó napján fizetnek, csak azon esetben bocsátunk ki hátralékot, ha később megérkezik a napjelenlétünk meg tart. — Tehát, amíg eddig bármely okból kifolyólag nem küldte hátralékát, megkérjük, hogy egyenliten, még jóvá tegye hátralékát, mert ha e hónap végéig rendezte hátralékát, a könyvnaptárral azonnal hozzájut.

Ettől függetlenül ismételtül megkérjük előfizetőinket, hogy ha hátralékukat rendezzék, mert csak a rendben levő előfizetőknek küldhetünk.

G. E. Nyárádszentbenedek. M. Türkös. B. B. Majláthfalva. T. S. Tekerőpatak. D. A. Székelyloka. Cs. R. Szapárfalva. E. I. Benedekfalva. Gy. F. Usztas. T. Gy. Kászonszék. Sz. I. Zsibó. S. J. Bukarest.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért, lelkes és önzetlen támogatókért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: K. G. Csicsómihályfalva 170, G. J. Adámfalva 175, K. S. Csicsómihályfalva 170, K. I. Tasnád 175, B. b. Kisbacon 155 (r. 1930. dec. 31-ig), P. J. Kiskereki 345, A. J. méhészt Tekerőpatak 130, J. J. B. barcfalva 190 (r. 1932. dec. 31-ig), V. A. Hosszufalu 170, Cs. D. Nagydizsnód 170, K. M. Tasnád szántó 175, N. J. Sikló 175 (r. 1930. dec. 31-ig), St. I. Apahegy 250 (r. 1931. dec. 31-ig), G. J. Fogaras 175, Zsibó községből: Cs. A.-né, D. M. J., D. M. A., Ifj. P. T. J., K. J., K. F., K. K., L. J. M. A., M. P.-né, N. L., S. S., S. R. A., S. P., Sz. B., Gr T. B. 170—170, Z. B. 30. K. J. Sepsibük szád 175, S. I. Kőkös 175, P. S. Piski 150, K. J. Berekszó 175, Sz. A. Aninósza 175, D. M. D. csősztmárton 170, B. J. Pip 175, B. A. Petrozsény 175, Ifj. T.

M. Dányán 330, B. P. Zsidóvin
00, B. J. Margina 175, F. Gy.
lelegföldvár 175, V. A. Nagy-
ármás 170, B. P. G. Körtvély-
ája 345, D. M. Somosd 175, P. J.
Radnótfája 175, Sz. M. Szent-
erice 345, B. Gy. Görgényszent-
re 680, A. A. Mezőfele 170, T.
Felsővisó 145, J. D. Segesvár
75, R. S. Egrí 700, D. Z. Turte-
ebes 345, Ifj. P. J. Felsőbánya
75, G. R. Nagybánya 95, M. F.
gri 175, B. P. Szilágybála 175,
A. Búrgezd 175, T. P. Nagy-
ároly 175, Id. Sz. P. Leesmér
70, P. M. Krasznarécse 175 lej.

Apróhirdetések

Elköltözés folytán eladó egy
atvan holdas tanyabirtok, la-
ással, gazdasági épületekkel és
hold erdő. *Körösi György*
etrilaca de Mureş—M. Péter-
ka, posta: Gorneşti, jud. Mu-

Transsylvania Bank R.-T. CLUJ-KOLOZSVÁR

F i ó k i n t é z e t e i :

Torda,
Gyulaféhérvár,
Marosújvár,
Maroshévíz,
Ditró,
Mócs,
Gyergyószentmiklós,
Csikszere da,
Csikszentmárton,
Kézdivásárhely.

K i r e n d e l t s é g e i :

Aranyosgyéres.

Elfogad betéteket, leszámítol
váltókat és bárhova teljesít át-
utalásokat, meghitelezéseket.

BLASKÓ MÁRIA:

„Hódolat Szent Erzsébetnek.”

Ünnepélyanyagok műkedvelői
és iskolai ünnepekhez. —
Tartalma: 8 vers, egy melodráma
11 színdarab, Szt. Erzsébet élet-
rajza és öt ünnepi beszédvázlat.
A tartalmas könyv ára csak 130 L
A pénz előzetes beküldésére portó-
mentesen küldi a

MINERVA könyvesbolt Cluj—
Kolozsvár, Str. Regina Maria 1.
(volt Deák Ferenc-utca)

INGYEN KÜLDÖM

SZŐLŐOLTVÁNY és GYÖMÖLCSFA

árjegyzékemet,

mely az egész országban a legolcsóbb
árakat és minden szőlőbirtokosra
nézve megfizethetetlen tanácsokat
tartalmaz. A saját érdekében ne
vegyen addig oltványt, vagy bár-
milyen fajta vesszőt, míg át nem
olvassa szőlészeti útmutatómat. Cim:

SZÜCS J. szőlőtelep

Diosig—Bihardioszeg (Jud. Bihar) 31.

Gazdák Takarékpénztára r.-t.

Cluj-Kolozsvár, Calea Victoriei 38.
(Ref. Theol.)

Takarékbetéteket a
legelőnyösebben kamatoztat.
Váltókölcsonőket folyósít!

Telefon 119 sz.

A Brázay-sósborszesz

minőségben utólérhetetlen!
A boldog békeidőkre emlékeztet!

Első romániai falusi baromfitenyésztő szövetkezet

AVICULTURA

Cădăciu-Kadács.

P. u. Simonesti. Judetul Odorheiu—Udvarhely megye.

Magas hozamra, tehát haszonra tenyésztett

Fehér amerikai Leghorn,
Vörös Rhode Island,
Fehér Erdélyi kopasznyaku,
Khaki Cambell és
Pekingi kacsa

tenyészállatait után beszerezhetők tenyész-
tojások, naposcsirkék és kacsák, növen-
dékállatok és tenyészkakasok.

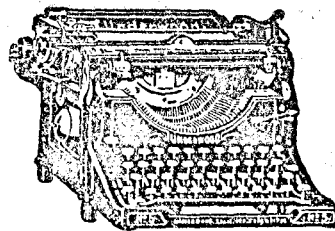
Árjegyzék kívánatra ingyen!

Olcso és megbízható beszerzési forrás!

Szövetkezeteknek árendemény!

Írógépek

Smith Premier No 60. Reming-
ton, Underwood és Corona ír-
gépek gyári árban kaphatók.

Gyári raktár amerikai és német
írógép és sokszorosító kellékek-
ből. Speciális javítóműhely az
összes rendszerű gépek részére.
Használt írógépből nagy raktár.

Körmendy Mihály

Cluj—Kolozsvár,
Str. Reg. Maria (v. Deák F.-u.) 25.
Telefon 9—51. — Telefon 9—51.

Rendelje meg a

PÁSZTORTŰZ

széptudalmi és művészeti képes folyóirat-ol

Előfizetési díj:

Egész évre... 500 L. Félévre..... 260 L.

Negyed évre 140 L.

Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár,

Strada Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5 szám

Kérjen mutatványszámot!

MEGJELENT

„ERDÉLY TÖRTÉNETE“

Írta: Jancsó Benedek.
Kiadásra rendezte: Gyallay Domokos.
Kiadta a „Minerva” Irodalmi és Nyomdai Műintézet Részv.-Társ.
A 390 oldalas könyv ára 80 lei.
Megrendelhető a kiadónál Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (volt Brassai-utca) 5. szám alatt.
Aki megakarja ismerni az erdélyi magyarság külön nemzeti életét, aki történelmi öntudaton alapuló erkölcsi erőt, erős tevékeny nemzeti érzést óhajt meríteni, az nem nélkülözheti Jancsó Benedek örökbecsű művét.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt

Cluj-Kolozsvár, Gal. Reg. Ferdinand (volt Wesselényi Miklós-utca) 7. sz.

Fiókintézetek:

Dej-Dés, Beclean-Bethlen,
Cehul-Silvaniei-Szilágycseh
Jibou-Zsibó és Zălau-Zilah.

Affiliált intézetek:

A Nagyenyedi Kisegítő Tak.-pénztár
R.-T. Aiud-Nagyenyed és ennek
Uioara-Marosujvári fiókiintézete. —

Saját tőkék:

60,000.000 lei

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. Átutalásokat bel és külföldre a legelőnyösebben és legpontosabban eszközöl.

Engedélyezett devizahely!

Petőfi Sándor összes költeményei

az Erdélyi Irodalmi Társaság kiadása ára füzve 100 lei,
díszkötésben 150 lei Megrendelhető kiadóhivatalunk utján

OLCSÓBB LETT A**DISTOL-EXPRESS!****Darabja 10 lei.**

Egyetlen darab Distol Express beadása után biztosan meggyógyul a mételyes juh.

Ovakodjunk utánzatoktól!

A valódi Distol Express fekete; minden darabra ezüstös betűvel rá van nyomtatva a Distol szó.

Kapható gyógyszerárakban, drogériákban.

Főlerakat: Spodheim és Társa București, 2. Bulev. Elisabeta 55.

Ha sikert akar elérni, hirdessen
a

„Magyar Nép”-ben